

GIMCANA
GRA
NA
DOS

LA PAERIA

GIMCANA LLEIDA I ENRIC GRANADOS

La Gimcana Lleida i Enric Granados, s'emmarca dins la programació d'actes de l'Any Granados organitzats per l'Ajuntament de Lleida amb motiu del centenari de la mort i també del 150è aniversari del naixement de l'artista. La gimcana pretén mostrar d'una manera didàctica i atractiva per a l'alumnat de secundària els llocs principals de la ciutat de Lleida relacionats amb Granados i altres músics contemporanis per tal de contribuir a la difusió del coneixement de la figura d'aquest pianista i compositor lleidatà. La gimcana, a més, es basa en les possibilitats que ens ofereix avui en dia la tecnologia i l'ús dels telèfons intel·ligents.

ABANS DE COMENÇAR!!!

MATERIAL DE CONSULTA BÀSIC:

a) Descarregueu-vos els plafons de l'Exposició sobre Enric Granados i guardeu-los al telèfon com a font de consulta:

b) Per contextualitzar, abans d'iniciar la Gimcana, mireu el següent vídeo Granados i Lleida (7 minuts):

Web de suport

**UN COP FET TOT AIXÒ,
JA ESTEU PREPARATS PER INICIAR
LA GIMCANA...!!!**

<http://gimcanaenricgranados.weebly.com/>

BREU BIOGRAFIA DE GRANADOS

GRANADOS I CAMPIÑA, ENRIC (LLEIDA 27 DE JULIOL DE 1867 – CANAL DE LA MÀNEGA 24 DE MARÇ DE 1916)

Pianista i compositor nascut a Lleida el 1867. El seu pare, Calixto Granados Armenteros, era capità del Regiment de Navarra i natural de La Havana (Cuba) i la seva mare, Enriqueta Elvira Campiña havia nascut a Santander. Les primeres nocions musicals li van arribar a través del capità músic José Junceda. Pocs anys després, després de passar uns anys a Santa Cruz de Tenerife, tota la família es va traslladar a Barcelona on Granados va continuar la formació musical a l'escolania de la Mercè sota la direcció de Francesc Jurnet i més tard amb Juan Bautista Pujol i Felip Pedrell.

A París, on Granados va arribar el 1887, va estudiar amb Charles de Bériot i va aproximar-se als ambients musicals al costat de Ricard Viñes, amb qui va oferir un concert a la Salle Érard. Va escriure l'Àlbum París, que conté un nombre de peces primerenques i també es va relacionar amb la Schola Cantorum.

El 1889 va tornar a Barcelona on va començar la seva carrera com a pianista, es va donar a conèixer com a intèrpret del repertori romàntic (Schumann, Mendelssohn) o nacionalista (Albéniz i Grieg) i al Granados director d'orquestra amb iniciatives com la Societat de Concerts Clàssics (1900) i l'Orquestra Barcelona (1905), entre altres. A l'igual que Viñes, no oblidà la seva ciutat nadiua i va venir-hi en alguna ocasió

a fer-hi concerts: segurament el més recordat va fer a Lleida va ser el que oferí, conjuntament amb Viñes, el maig de 1911 durant les festes de Sant Anastasi, patró de Lleida.

El 1901 va fundar l'Acadèmia Granados, avui Acadèmia Marshall, especialitzada en l'ensenyament del piano, establint les bases de la principal escola pianística catalana, fonamentada en la tècnica del pedal. El 1912 obrí la Sala Granados, situada al Tibidabo, on va oferir freqüents concerts propis i dels autors més prestigiosos del moment.

El 1898 va estrenar l'òpera Maria del Carmen i més tard col·laborà activament en les iniciatives modernistes amb produccions líriques com Petrarca (1899), Picarol (1901), Follet (1903) Gaziel (1906) i Liliana (1911). De la Suite Goyescas per a piano (1910) en composà l'òpera homònima sobre un llibret de F. Periquet, que estrenà amb èxit a Nova York (1916). Justament, de retorn dels Estats Units, després de l'estrena de l'òpera Goyescas i de celebrar un concert a la Casa Blanca, el vaixell Sussex on viatjava fou torpedinat per un submarí alemany i Granados va morir, juntament amb la seva esposa, al canal de la Mànega.

INSTRUCCIONS BÀSIQUES

PERA L'ALUMNAT

Durant la gimcana farem un Itinerari a peu d'uns 3,5 km pel centre de la ciutat amb una durada aproximada de 4 hores. És recomanable fer el recorregut en equips de 2 o 4 alumnes amb punts de partida diferents però amb arribada a un mateix espai central de control.

L'itinerari transcorre per 12 emplaçaments diferents de la ciutat (+ una activitat complementària). A cadascun dels 12 llocs cal anar resolent les activitats (un total de 36) i enviar-les via WhatsApp al professor/a responsable.

Totes les activitats s'han de resoldre amb un smartphone. És molt recomanable dur un carregador portàtil de reforç, un pal de selfie si en teniu i disposar de dades suficients.

Per garantir la millor organització possible, cada grup iniciarà l'itinerari en un punt diferent del recorregut, amb un/a responsable i també un únic telèfon de contacte. Totes les activitats s'han d'enviar indicant sempre abans el número de la prova. El professorat s'ubicarà en un punt fix, farà el seguiment online i anirà validant els exercicis per poder continuar.

RECOMANACIONS

Cal tenir instal·lada la darrera versió de WhatsApp i, abans de començar l'activitat, caldria repassar les funcions bàsiques de l'aplicació: enviar fotos, àudio, ubicació i vídeo.

És imprescindible tenir connexió a Internet amb dades mòbils tot i que també es poden anar buscant punts wifi gratuïts durant el recorregut per tal d'enviar les respostes que es demanen. És important dominar mínimament la navegació per la xarxa amb el telèfon i, sobretot, funcions com adjuntar enllaços, imatges, àudios i vídeos.

Abans de començar la gimcana és important tenir instal·lades algunes Apps bàsiques que permetran resoldre les activitats que es proposen: google maps, un lector de codis QR i alguna aplicació tipus Shazam que permeti identificar música. Si no és possible tenir-les instal·lades caldrà utilitzar aplicacions online amb funcions similars.

Per tal de poder resoldre les proves que es proposen a cada punt de la gimcana cal dominar la càmera del telèfon i és recomanable també tenir uns coneixements mínims d'edició de fotos i vídeos.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES PER AL PROFESSORAT

-La gimcana està pensada per a l'alumnat de secundària, preferentment de 2n cicle (3r i 4t d'ESO). És recomanable fer equips de 2-4 alumnes i no passar de grups classe de 25 alumnes perquè més enllà d'aquestes xifres la gestió es complica.

-Per evitar que els diferents equips coincideixin en els punts de l'itinerari és millor que cadascun comenci la ruta en un punt diferent dels dotze que formen el recorregut i que segueixin sempre un itinerari circular en direcció ascendent.

-La Rúbrica d'avaluació i la Fitxa de seguiment permeten avaluar els grups però cal tenir present que la gimcana no és competitiva. El que realment importa és la qualitat de les respostes a les proves que es plantegen i no la rapidesa amb què es puguin resoldre.

-És recomanable combinar la Gimcana amb l'Exposició didàctica sobre Enric Granados que està a disposició de totes les escoles i instituts que la demanin al Centre de Recursos Pedagògics del Segrià i haver resolt el qüestionari de l'exposició abans de fer la gimcana. Igualment, és aconsellable haver fet la Cacera del Tresor que forma part del material online complementari de l'exposició i que pot ser, un cop feta la gimcana, utilitzada com un treball de síntesi i de consolidació dels continguts treballats.

-Com a preparació prèvia a la realització de la gimcana creiem important dedicar unes 3-4 sessions a l'aula en les quals es puguin aportar coneixements sobre els següents aspectes:

1. Sobre el personatge: coneixement general de la vida i la música de Granados, així com de la seva relació amb Lleida.

2. Sobre la gimcana i el recorregut: explicar el web de suport per tenir clar què caldrà fer així com repassar les instruccions bàsiques de funcionament de l'activitat.

3. Sobre les aplicacions que s'utilitzaran i altres qüestions tècniques: creació dels grups de treball i petites pràctiques amb els telèfons (codis QR, maps, identificadors de música...).

4. Planificació final: assignar responsables dels grups, normes de comportament, autoritzacions, itineraris, etc...

-Al llarg del recorregut hi ha 3 activitats que no es fan a l'aire lliure i en les quals l'alumnat ha d'entrar en alguna institució:

a) Arxiu Municipal de Lleida a l'edifici de La Paeria. Telèfon: 973700352 i mail: arxiu@paeria.cat. Cal portar-los còpies preparades del Document de suport - Arxiu Municipal disponible al web de la gimcana. En cas de no fer-ho així, l'alumnat haurà de consultar el QR de l'activitat 11.

b) Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI) Telèfon: 973271500 i mail fpiei@diputaciollleida.cat. En aquest cas la prova

proposada només consisteix en entrar a preguntar el nom d'un músic concret. A l'igual que amb l'Arxiu Municipal, és millor dur-los còpies del Document de suport - IEI també disponible al web de la gimcana.

c) Auditori Enric Granados. Telèfon: 973700639 i mail: auditori@paeria.cat. En aquest cas l'activitat que han de dur a terme els estudiants només consisteix en entrar al hall de l'edifici. Tot i això, lògicament, pensem que també cal avisar als responsables de l'Auditori del dia què és previst fer la gimcana.

-Per dur a terme la gimcana es proposa treballar amb eines i aplicacions d'ús general i, per això, la comunicació només s'ha de fer a través de Whatsapp, deixant les trucades per aquelles qüestions realment imprescindibles.

-També és molt més pràctic que el professorat faci el seguiment de totes les proves a través de l'ordinador i no del telèfon. Si instal·lem el whatsappweb a l'ordinador disposarem d'una pantalla més gran i un teclat, amb la qual cosa tindrem una gestió més àgil i còmoda de tot el procés. Controlar aproximadament 100 missatges per grup pot ser realment complex i per això es recomana que un professor/a gestioni un màxim de 8 grups.

-Un cop fets els grups, és interessant la creació un xat de WhatsApp per poder donar instruccions i normes a tots els participants quan sigui necessari.

-És important tenir localitzat (i haver-ho provat abans!) un lloc des d'on poder controlar el desenvolupament de les proves. Una bona opció pot ser el Rectorat de la UdL a la Rambla d'Aragó (Plaça Víctor Siurana, 1) donat que està en un lloc cèntric i disposa de xarxa Eduroam, d'accés gratuït per a tot el professorat, tant a la cafeteria com als patis, a més de disposar d'altres serveis i de ser un lloc segur per anar rebent els grups a mesura que van acabant l'itinerari. Altres opcions passarien per trobar espais cèntrics amb wifi...

MATERIAL PER AL PROFESSORAT:

-Ordinador portàtil + telèfon mòbil. Pot ser útil dur carregadors portàtils de suport. Cal tenir present que el whatsappweb només funciona si el telèfon està connectat i al costat de l'ordinador, amb bateria i dades wi-fi suficients.

-Auriculars per escoltar i valorar les activitats de veu i els vídeos.

-Material de suport en paper: autoritzacions de la família, fitxa de seguiment (imprescindible per controlar l'evolució de cada grup), plafons impresos de l'exposició sobre Granados, còpia dels documents que es donen a l'Arxiu de La Paeria i a l'IEI, rúbriques d'avaluació per si es vol avaluar paral·lelament o al final del matí...

ITINERARI DIDÀCTIC

1. CASA NADIUA

2. MONUMENT A ENRIC GRANADOS

3. CATEDRAL

4. CASA NADIUA DE RICARD VIÑES

5. ANTIC TEATRE VIÑES

6. LA PAERIA, AJUNTAMENT DE LLEIDA

7. CAMPS ELISIS

8. DIPUTACIÓ DE LLEIDA

9. AUDITORI MUNICIPAL ENRIC GRANADOS

10. CARRER ENRIC GRANADOS

11. PLAÇA RICARD VIÑES

12. PLAÇA PAU CASALS

13. ELS "GRANADOS", UNS DOLÇOS TÍPICS DE LLEIDA (Opcional)

MAPA

QUADERN DE TREBALL

A TENIR EN COMPTE:

- Numereu sempre les activitats abans d'enviar-les.
- Recordeu que per poder continuar sempre cal esperar la validació de cada prova per part del professor/a.
- Tots els grups participants farem el mateix recorregut però començant la gimcana en punts diferents.

1. CASA NADÍUA

C/Tallada, 1 cantonada amb el carrer Cavallers

1. Llegiu el text de la placa i graveu-lo en un missatge d'**àudio**.
2. Feu-vos una selfie tot el grup davant de la casa (cal que es vegi la placa al darrere).
Reflexió: com ha canviat el centre històric, oi? Per què?

2. MONUMENT a GRANADOS

3. Aneu a les escales de pujada a la Seu Vella i feu una **foto panoràmica** del monument que hi ha a la gespa. Hi ha de sortir 1 o 2 persones del grup i el campanar de la Seu Vella al darrere.
4. Heu vist que al darrere hi ha una partitura? Escolteu l'àudio del codi QR i, amb un altre mòbil, identifiqueu quina obra és (missatge de **text**).

3. CATEDRAL

5. QR: al document original del Registre del naixement de Granados hi descobrireu amb quins 3 noms el van batejar! (missatge de **text**).
6. **Text**: entreu a l'IEI i pregunteu de quin altre gran músic lleidatà es guarda el llegat aquí.

4. CARRER CALDERERIES, 2 (cantonada amb el c/Major)

7. A l'inici d'aquest carrer hi trobareu una placa que commemora que en aquesta casa hi va néixer un altre important músic lleidatà?
Audio: nom i quin instrument tocava?
8. Envieu una **foto** retallant només la placa i aquest díptic al costat amb els vostres noms.

5. ANTIC TEATRE VIÑES

Av. Blondel, 3
Ja veureu què hi ha actualment!

9. Busqueu i envieu una **imatge** de com era l'antic Teatre Viñes (després també va ser un cinema).
10. Feu una **foto** general de l'edifici amb TOTS/ES els membres del grup! O sigui que cal que ho faci alguna persona del carrer.

6. LA PAERIA (si està tancat l'arxiu, vegeu QR)

11. Aneu a l'Arxiu Municipal. Allà us donaran dos articles de premsa que van ser les primeres notícies que van arribar a Lleida sobre la mort de Granados. Feu-ne un resum en un **àudio** (30").
12. Trieu una opció: **12a)** feu-vos una **foto** davant de La Paeria (des del c/Major) amb una petita paròdia del que devia ser la trobada del músic amb l'alcalde de Lleida o **12b)** una **foto** dins l'arxiu amb l'històric armari de les cinc claus!.

7. CAMPS ELISIS

- Quin gran concert el 1911 per la Festa Major!
- 13a) Quina obra va dedicar Granados a Viñes? (**text**) (plafó 9). **13b)** Qui més va tocar el violí (QR)? (**text**) **13c)** Busqueu una **imatge** de l'antic Teatre dels Camps Elisis i **13d)** feu-vos una **selfie** davant del Pavelló actual.
 14. Obriu el GPS. Poseu-vos dins de la glorieta/quiosc de música i envieu la vostra ubicació.

8. DIPUTACIÓ DE LLEIDA

(per la façana del c/Carme)
Va ser el darrer concert de Granados a Europa...

15. Feu 2 o 3 entrevistes pel carrer Major: què en sap la gent d'Enric Granados? .

Envieu l'**àudio** (o el vídeo, només si us deixen!). Màxim 60".

16. 16a) Envieu un **enllaç** a un vídeo del YouTube amb l'obra "El pelele" de Goyescas en la versió de piano i **16b)** una **imatge** del quadre original de Goya.

9. AUDITORI MUNICIPAL ENRIC GRANADOS

17. Selfie de tot el grup davant de la façana.

18. Entreu al hall: **18a)** busqueu la placa amb l'any d'inauguració (**text**); **18b)** feu-vos una foto amb el gegant!; **18c)** Per què porta una partitura en blanc? (**text**—pista al codi QR); **18d)** Mireu la maqueta: heu anat mai a la Sala 2? Envieu un enllaç amb una foto d'aquest espai (del seu web) o de la maqueta.

10. CARRER ENRIC GRANADOS (cantonada amb Rovira Roure i el Passeig de Ronda)

19. Feu una **foto** del nom del carrer i de la placa commemorativa amb dues persones del grup al mig.

20. Busqueu per la xarxa: **20a)** envieu l'entranyable imatge del jove Viñes abraçant per l'espatlla Granados quan es van conèixer a París i **20b)** una imatge del segell commemoratiu de correus del 1967.

11. PLAÇA RICARD VIÑES

21. **21a)** **Selfie** divertit de tot grup davant del relleu de Viñes. Podeu penjar-ho a una xarxa social i enviar l'enllaç; i **21b)** **Text**: què simbolitzen les formes del terra del davant del relleu? n'hi ha 3! (pista al QR).

22. Representeu en un breu **vídeo** (30") què es devia dir Granados i Viñes a París quan van descobrir els seus orígens lleidatans (consultar el plafó 3).

12. PLAÇA PAU CASALS (c/Balmes) Davant de l'escultura

23a) Els dos músics eren grans amics i van tocar plegats molts cops música de cambra. Feu-vos un **vídeo** (30" màxim) representant Granados al piano, Casals al violoncel i amb música de l'Intermezzo de "Goyescas" de fons. **23b)** Busca i envia una **imatge** de Granados amb Casals.

24a) Envieu l'**enllaç del vídeo** del discurs de Casals a l'ONU el 1971 i 24b) en un missatge d'**àudio** resumiu breument el contingut del seu cèlebre discurs.

13. (OPCIONAL) Sabíeu que un dels dolços típics de Lleida es diu Granados? N'heu tastat mai algun?

Durant el trajecte (sobretot pel carrer Major i la zona Alta) trobareu pastisseries. Mireu si n'hi ha a l'aparador... i pregunteu com s'elaboren.

25. **Escriviu (a mà)** en aquest requadre la recepta dels dolços Granados que haureu de lliurar al final i envieu una foto d'aquests pastissos!

Si en tasteu algun també en volem proves!

INGREDIENTS:

ELABORACIÓ:

ELS AUTORS

LLUÍS MARC HERRERA I RAMON LLANES

Ambdós autors són Catedràtics d'Ensenyament Secundari en l'especialitat de Música, Doctor i Llicenciat en Història de l'Art respectivament i autors de diverses publicacions relacionades amb la història de la música a més d'altres de caire didàctic.

ENLLAÇOS

<http://gimcanaenricgranados.weebly.com/>

<http://sesegria.cat/recursos/enric-granados-un-m%c3%basic-universal-0>

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Diputació de Lleida

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida